

YLÖJÄRVEN SEURAKUNNAN HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Hyväksytty kirkkovaltuustossa **29.11.2023**

Sisältö

1 § Hautaustointa koskevat säännökset	3
2 § Hautaustoimen hallinto	3
3 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat hauta-alueet.....	3
4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma	3
5 § Hauta	3
6 § Hautaoikeus	4
7 § Hautaamisjärjestys	5
8 § Hautaoikeuden haltija	5
9 § Todistus hautaoikeudesta	5
10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen	5
11 § Hautaaminen.....	6
12 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirtäminen	7
13 § Haudan hoitaminen	7
14 § Hautamuistomerkit, rakenteet ja istutukset.....	7
15 § Hautakirjanpito.....	8
16 § Hautausmaan katselmus.....	8
17 § Liikkuminen hautausmaalla	9
18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys	9
19 § Voimaantulo	9
Liite 1 Kuva haudasta, hautapaikasta ja hautasijasta	10

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

1 § Hautaustointa koskevat säännökset

Ylöjärven seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiensä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Kirkkolaki (652/2023)
Kirkkojärjestys (657/2023)
Hautaustoimilaki (457/2003)
Hallintolaki (434/2003)
Järjestyslaki (612/2003)
Terveystieteiden lae (1280/1994)
Asetus kuolemansyyn selvittämisestä (948/1973)

2 § Hautaustoimen hallinto

Seurakunnan hautaustoimea johtaa kirkkolain mukaan kirkkoneuvosto. Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvalan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään seurakunnan hallintosäännössä. Hautaustoimen tehtäviä hoitavat hautaustoimi ja toimitus- ja tilavaraukset (ent. kirkkoherranvirasto).

Kirkkolaki 3 luku 35 §

3 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat hauta-alueet

Ylöjärven seurakunnan hautausmaat ovat Itä- Aureen hautausmaa, Kurun sankarihautausmaa, Kurun vanha hautausmaa, Länsi-Teiskon hautausmaa, Tammikankaan hautausmaa, Viljakkalan hautausmaa ja Ylöjärven hautausmaa.

Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Tampereen seurakuntayhtymän Vatialan hautausmaalla.

Hautaustoimilaki 3 § ja 5 §, Kirkkojärjestys 3 luku 55 §

4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma

Hautausmaan käytössä noudatettavasta hautausmaakaavasta, hautausmaan käyttösuunnitelmasta ja hautakartasta sekä hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa noudatettavasta hautausmaan hoitosuunnitelmasta säädetään kirkkojärjestyksen 3 luvun 57–59 §:ssä.

5 § Hauta

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan (liite 1).

Arkkuhaudan vähimmäissyvyydestä määrätään terveydensuojeluasetuksessa. Jos hautausmaa tai sen osa käyttösuunnitelmassa on osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin, jolloin vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkku kohden.

Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 25 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman urnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasija voidaan muuttaa urnahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Urnia voidaan haudata päällekkäin tilan salliessa.

Muistolehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä.

Hautausmaalla voi olla myös tuhkan sirottelualue, tuhkaholvi tai kolumbaario.

Ylöjärven hautausmaalla on varattu hautaosasto numero 11 joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan. *Terveystieteiden osasto 40 §, Kirkkojärjestys 3 luku 59 §*

6 § Hautaoikeus

Hautasijan osoittamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Hautausoimilaki 4 §, 11 §, Kirkkolaki 3 luku 29–30, 36 §, Kirkkolaki 13 luku 8 §

- Hautaoikeus luovutetaan vain kuoleman tapauksen yhteydessä ensisijaisesti oman kunnan asukkaalle. Seurakunnan hautausmaihin voidaan haudata myös muun kunnan asukas, jos siihen on erityinen syy ja hän on sitä itse toivonut tai hänen omaisensa sitä tahtovat.
- Hautaoikeuden voi saada myös juridinen henkilö.
- Hautoja luovutetaan pääsääntöisesti yhden hautasijan levyisinä. Erityisestä syystä voidaan luovuttaa myös kahden hautasijan levyisiä hautoja.
- Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Tampereen seurakuntayhtymän Vatialan hautausmaalla. Tällä hauta-alueella noudatetaan sijaintipaikan seurakuntayhtymän hautausoimen ohjesääntöä ja muita hautausoimen säännöksiä.
- Hautaoikeus luovutetaan enintään 30 vuodeksi ja määräaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloaika voidaan hakemuksesta jatkaa enintään 30 vuodeksi kerrallaan, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana.
- Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista. Hautaoikeus voi lakata myös siinä tapauksessa, että haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty.
Kirkkolaki 3 luku 33 §
- Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan. Mikäli uudelleenhautaamisen jälkeinen hautaoikeuden voimassaoloaika jää lyhyemmäksi kuin haudan koskemattomuusaika, hautaoikeus on lunastettava vähintään niin pitkäksi ajaksi kuin haudan koskemattomuusaika edellyttää.
- Jos hautaoikeuden haltija haluaa luopua hautaoikeudesta, hauta palautuu seurakunnalle vastikkeetta.
- Kun hauta määräajan päättymisen jälkeen luovutetaan uudelleen, on ensisijainen oikeus haudan lunastamiseen henkilöllä, jolla on aiemmin ollut oikeus tulla siihen haudatuksi.

- Jos syntyy erimielisyyttä hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta, siitä, keitä haudataan, tai haudan haltijan velvollisuuksista, ratkaisee asian kirkkoneuvosto.
- Yhteishauta-alueilla, joiden ylläpidosta vastaa seurakunta, vainajan omaisille ei muodostu tiettyyn paikkaan hautaoikeutta. Tämä koskee myös hautoja, joihin hautaoikeus on vain siihen haudatulla vainajalla.
- Haudon perittävistä maksuista päättää kirkkovaltuusto.

7 § Hautausjärjestys

Haudattaessa aikaisemmin lunastettuun haudataan on hautausjärjestelyistä huolehtivan esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan sekä sukuselvytys.

Kirkkolaki 3 luku 32 §

Erimielisyyksien ratkaisemisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

Kirkkolaki 3 luku 34 §, Hautausoimilaki 5 luku 11 §

8 § Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä säädetään erikseen. Hautaoikeuden haltija edustaa muita omaisia haudattaessa koskevilla asioilla.

Kirkkolaki 3 luku 31 §

Haudon luovutuksen yhteydessä tulee ilmoittaa, kuka on hautaoikeuden haltija. Hautaoikeuden haltijan tulee ilmoittaa nimi- ja osoitetietonsa hautarekisteriä varten ja huolehtia mahdollisten muutosten ilmoittamisesta seurakunnan toimitus- ja tilavarauksiin (ent. kirkkoherran virasto).

Kirkkolaki 3 luku 31 §

9 § Todistus hautaoikeudesta

Hautaoikeuden haltijalle annetaan todistus, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta ja hautaoikeuden haltijasta sekä, jos siitä on sovittu, keitä haudataan.

10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Vainajan ruumiin vastaanottaminen haudataan siunattavaksi, haudattavaksi tai tuhkattavaksi edellyttää hautauslupaa tai kuolinselvitystä. Tarvittaessa seurakunta toimittaa hautausluvan edelleen hautausmaahan tai krematoriumin ylläpitäjälle.

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa ruumissuojassa, jonne sivullisilla ei ole vapaata pääsyä. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi. Tilan käyttäjät huolehtivat vainajan tietojen kirjaamisesta seurakunnan erikseen määräämällä tavalla.

Hautausoimesta vastaava viranomaisella voi määrätä ruumiin siirrettäväksi haudattavaksi ennen hautaamista terveys- ja turvallisuus- tai muusta erityisestä syystä. Tällöin haudan on peitettävä arkun korkeudelta.

Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä haudattavaksi haudattavaksi, jos esteitä siihen ei ole.

Terveys- ja turvallisuusasetus 7 luku 41 §

Tuhkan luovuttaminen

Tuhka luovutetaan vain haudattavaksi tai muulla tavoin yhteen paikkaan pysyvästi sijoitettavaksi.

Tuhka luovutetaan vain omaisille tai heidän valtuuttamalleen tuhkanluovutuskuittia vastaan henkilöllisyyden todistamisen jälkeen.

Mikäli tuhkaa ei ole noudettu krematoriosta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, seurakunnalla on oikeus haudata tuhka seurakunnan ylläpitämän hautausmaan muistolehtoon.

Tuhkan luovuttamisesta säädetään erikseen.

Hautaustoimilaki 7 luku 18 §

11 § Hautaaminen

- Hautaamisen ajasta on sovittava, mikäli mahdollista viimeistään seitsemän työpäivää ennen toimitusta.
- Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.
- Ruumis on haudattava helposti maatuva arkussa. Ruumiin hautaaminen voidaan erityisistä syistä sallia ilman arkkua, mikäli terveydensuojelusäännökset sen sallivat.
- Tuhka on haudattava helposti maatuva uurnassa. Tuhkan hautaaminen voi tapahtua myös ilman uurna hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisella tavalla.
- Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.
- Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunnan hautaustoimi. Poikkeustapauksessa omaiset voivat peittää hautaa erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti, jos siitä on erikseen sovittu. Tätä ei kuitenkaan suositella turvallisuussyistä.
- Haudalla olevat hautamuistomerkit on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen taas asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta. Talvikautena haudoilta noudetut kivet palautetaan paikoilleen vasta sulan maan aikana. Mikäli viereisten hautojen muistomerkkejä ja kivilaitteita joudutaan siirtämään hautauksen tieltä, ne on asetettava takaisin paikoilleen em. hautaoikeuden haltijan kustannuksella.
- Haudan kaivamisen aikana esille tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan ja sen jälkeen peitetään kaivannon pohjalle. Jos hautaa avatessa esille tulee maatumaton arkku tai vainaja, haudan kaivu keskeytetään, kaivanto peitetään ja hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovitaan muu hautasija.
- Hauta peitetään arkun maahan laskun jälkeen ilman aiheetonta viivytystä hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovittavalla tavalla.
- Omaisten on poistettava hautaamisen yhteydessä haudalle lasketut kukkalaitteet 14 päivän kuluessa, minkä jälkeen seurakunnalla oikeus poistaa ne sopivaksi katsomanaan ajankohtana.
- Hautauspalveluista perittävistä maksuista päättää kirkkoneuvosto.

- Hautaamista koskevista velvollisuuksista ja määräyksistä on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. *Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a §, Terveysturvallisuusasetus 40 §, Kirkkolaki 3 luku 36 §*

12 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirtäminen

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan siirtää toiseen hautaan, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveysturvallisuusviranomaisen myöntämää lupaa. Mainitut päätökset ovat ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle. Omaiset hoitavat siirron järjestelyt. *Hautaustoimilaki 8 luku 24 §, Terveysturvallisuusasetus 42 §, Hallintolaki 34 §.*

13 § Haudan hoitaminen

Hautaa on hoidettava niin kuin siitä on erikseen säädetty. *Kirkkolaki 3 luku 33 §, Hautaustoimilaki 13 §*

Seurakunta voi tarvittaessa antaa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen ja rauhan säilyttämiseksi.

Hautoja hoitavan yrittäjän on tehtävä asiasta ilmoitus seurakunnalle.

Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakunnan tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakunnan kanssa erikseen.

Kirkkovaltuusto voi kirkkolain mukaisilla perusteilla määrätä haudan seurakunnan kustannuksella säilytettäväksi. Kirkkovaltuusto voi tällöin myös hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastamaan haudan hoitamisesta.

Kirkkolaki 3 luku 33 §

14 § Hautamuistomerkit, rakenteet ja istutukset

- Haudalle saa sijoittaa hautausmaan käyttösuunnitelman tai kirkkoneuvoston hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin. Siitä on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä hautausmaaston päälliköllä ennen muistomerkin valmistamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle.
- Päätöksen hautamuistomerkin tai sitä koskevan muutoksen hyväksymisestä tekee hautausmaaston päällikkö, tai hänen valtuuttamansa henkilö ennen muistomerkin valmistamista. Muussa tapauksessa kirkkoneuvosto käsittelee asian ja tekee päätöksen. Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen hautausmaaston päällikön tai hänen valtuuttamansa henkilön kanssa muistomerkkiohjeita noudattaen.
- Hautaoikeudenhaltija edustaa muita omaisia kaikissa muistomerkkejä koskevissa asioissa.
- Haudalle asetettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Muistomerkin oikaisusta ja kunnosta vastaa haudan haltija.

- Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Viereisten hautojen vahingoittamista on vältettävä. Hautamuistomerkin asettaminen on sallittu vain sulan maan aikana.
- Työn päätyttyä on hauda heti siistittävä. Jos viereistä haudaa on vahingoitettu, on se heti korjattava. Ajoneuvoilla rikotut nurmikot, muu vahinko tai seurakunnalle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä.
- Mikäli ammattimaisesti hautamuistomerkkejä ja laitteita asentavat yksityiset henkilöt tai liikkeet eivät noudata annettuja ohjeita ja määräyksiä, hautausstoimen päällikkö voi tällöin määrääjäksi kieltää heiltä muistomerkkien ja laitteiden toimittamisen.
- Seurakunnalla on oikeus kuljettaa pois paikoilleen asettamatta jätetyt hautamuistomerkit tai muut laitteet. Työstä aiheutuvat kustannukset veloitetaan laiminlyöjältä.
- Haudan ja sen istutusten reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muuten on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli.
- Määräysten vastaisesti asetettu muistomerkki on seurakunnan kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Puuvartisten kasvien istuttaminen haudoille ei ole sallittua, jos hautausmaan käyttösuunnitelmasta ei muuta ilmene. Hautausstoimen päällikkö voi määrätä haudalta poistettaviksi asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat, muut kasvit ja rakennelmat.
- Muistomerkkien tai reunakivien kallistuessa on ne hautaoikeuden haltijan toimesta oikaistava niin, etteivät ne aiheuta vaaraa tai vahinkoa. Määräysten vastaisesti sijoitetut muistomerkit on hautausstoimen päällikön kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava.
- Hautaoikeuden päättyessä on hautamuistomerkkien osalta voimassa mitä siitä erikseen säädetään.
Hautausoimilaki 5 luku 14 §, Kirkkojärjestys 3 luku 60-61 §

15 § Hautakirjanpito

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään hauta- ja vainajaluetteloa.

Hautausmaakohtaiseen haulaluetteloon merkitään hautausmaan osasto, rivi, hauda, hautapaikka ja hautasija, haudatun nimi, siunaamisajankohta, haudaamisajankohta, hautaoikeuden voimassaoloaika, hautaoikeuden haltija ja hänen osoitteensa sekä keitä haudaan voidaan hauda. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Aakkoselliseen vainajaluetteloon merkitään Hautausoimilain 5 luvun 12 § hautarekisteriltä edellyttämät tiedot.

16 § Hautausmaan katselmus

Kirkkoneuvosto suorittaa hautausmaiden ja siellä olevien rakennusten katselmuksia tarpeen mukaan. Katselmuksissa päätetään toimenpiteistä, joihin hautausmaan hoidosta vastaavan viranhaltijan tekemät esitykset sekä tehdyt havainnot antavat aihetta. Katselmuksesta laaditaan pöytäkirja.

17 § Liikkuminen hautausmaalla

Hautausmailla liikkuminen on sallittu klo 7.00 - 22.00, pimeänä vuodenaikana yleisvalaistuksen päättymiseen saakka. Erityisinä juhla-aikoina, kuten pyhäinpäivänä, jouluna ja uudenvuodenpäivänä, näiden aattoina sekä kiirastorstaista pääsiäispäivään hautausmaa on avoinna yleisölle läpi vuorokauden.

18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä säädetään erikseen.
Järjestyslaki 612/2003, Jätelaki 646/2011

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautaustoimituksen ajaksi keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti on sallittua vain sille erikseen osoitetuilla alueilla.

Muilla alueilla moottoriajoneuvoa saa käyttää vain ruumiin tai hautamuistomerkin kuljettamiseen sekä liikuntaesteisten henkilöiden kuljettamiseen. Myös välttämätön huoltoajo sallitaan. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon.

Koirien ja muiden lemmikkieläinten tuonti hautausmaalle ei ole suositeltavaa.

Hautausmaiden henkilökunta on velvollinen poistamaan hautausmailta ja rakennuksista henkilöt, jotka käyttäytyvät sopimattomasti, tai rikkovat hautausmaata koskevia järjestyssääntöjä.

Jätteet on lajiteltava asianmukaisella tavalla siten, että puutarhajäte erotetaan kaatopaikalle vietävästä jätteestä. *Järjestyslaki (612/2003), Jätelaki (646/2011)*

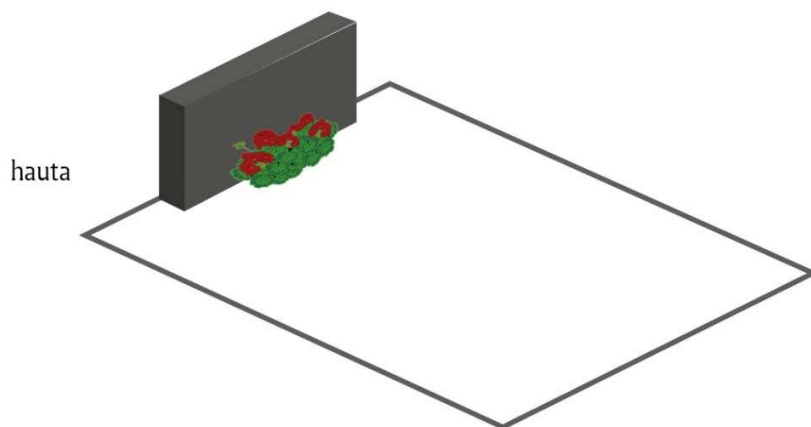
Hautaustoimen päällikkö voi tarvittaessa antaa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen ja rauhan säilyttämiseksi.

19 § Voimaantulo

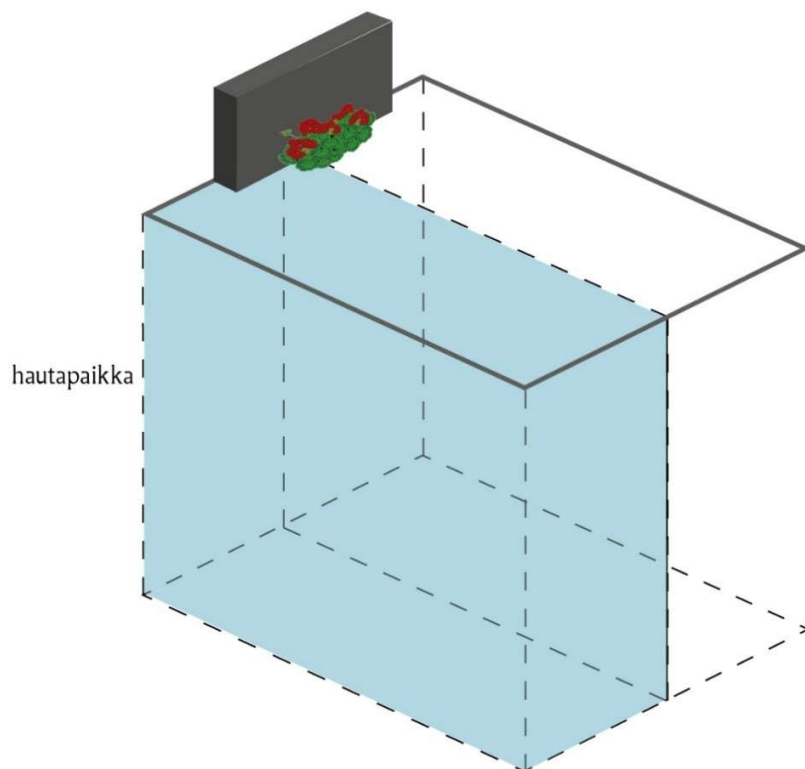
Hautaustoimen ohjesääntö tulee voimaan 1.1.2024.

Tällä ohjesäännöllä kumotaan aikaisempi Ylöjärven seurakunnan 11.12.2013 vahvistettu hautaustoimen ohjesääntö.

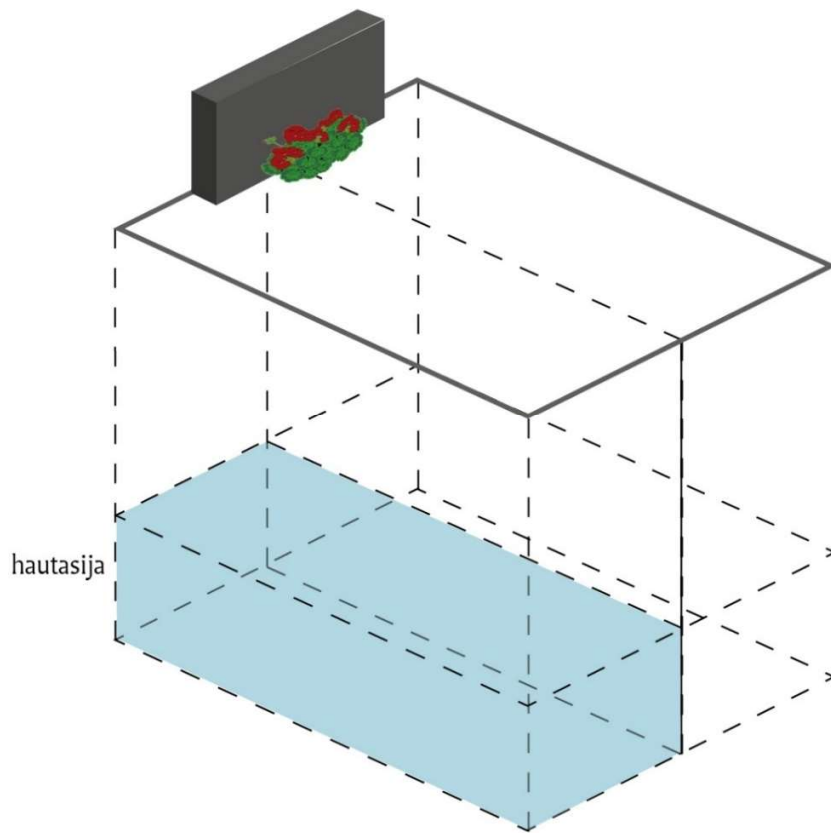
Liite 1 Kuva haudasta, hautapaikasta ja hautasijasta

Kuva 1: Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla.

Kuva 2: Hautapaikalla tarkoitetaan yhtä tai useampaa päällekkäin haudattavaa arkkua varten varattua tilaa haudassa. Kuvan haudassa on kaksi arkkuhautapaikkaa. Maanpinnan tasossa hautapaikka vastaa yhden hautasijan kokoista aluetta.

Kuva 3: Hautasijalla tarkoitetaan yhden arkun tai uurnan paikkaa haudassa. Kuvan haudassa, johon haudataan kahteen kerrokseen, on neljä arkuhaudasija.